

Forskning på hästar vid SLU

Lena Lidfors

Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Sveriges Lantbruksuniversitet

EH

Foto: Vanja Sandgren

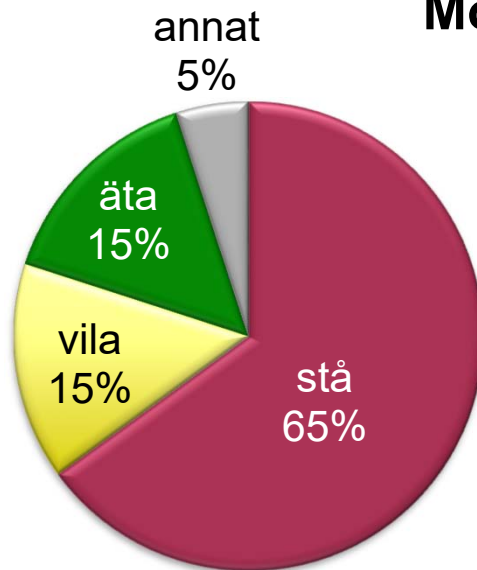

Typ av forskningsresultat

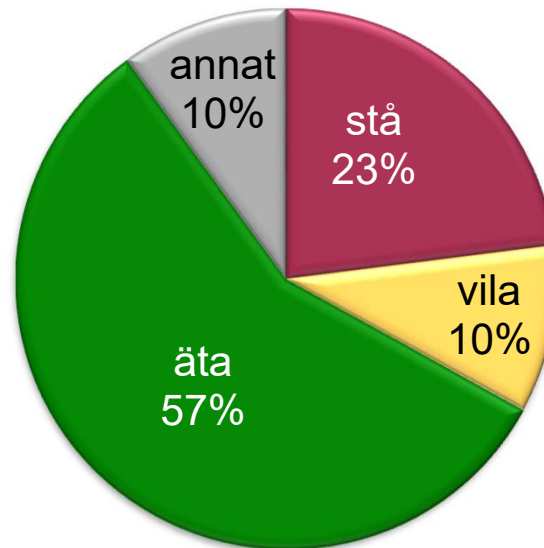
- SLU:s hemsida, biblioteket,
Epsilon:
 - Doktorsavhandlingar
 - Examensarbete på mastersnivå
 - Examensarbete på kandidatnivå
- Internationella tidskrifter:
 - Vetenskapliga artiklar
- Hemsida för Husdjurens miljö
och hälsa
 - Projekt på hästsidan

Tidsbudget 24 h

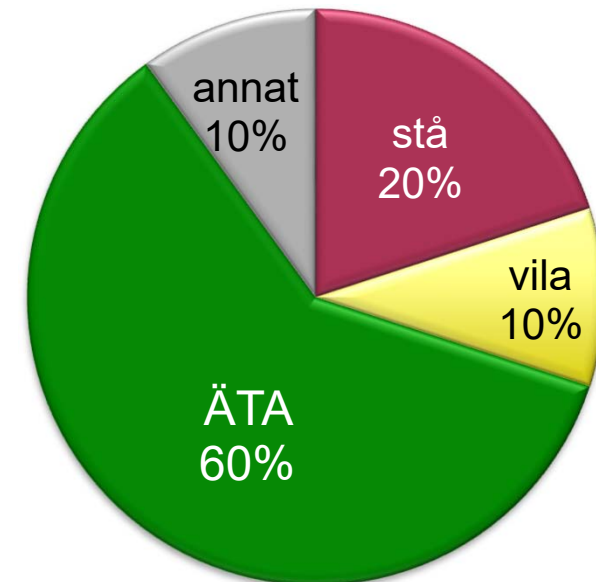
Motion/rörelse är en integral del av födersök!

Häst på box med begränsad grovfoder

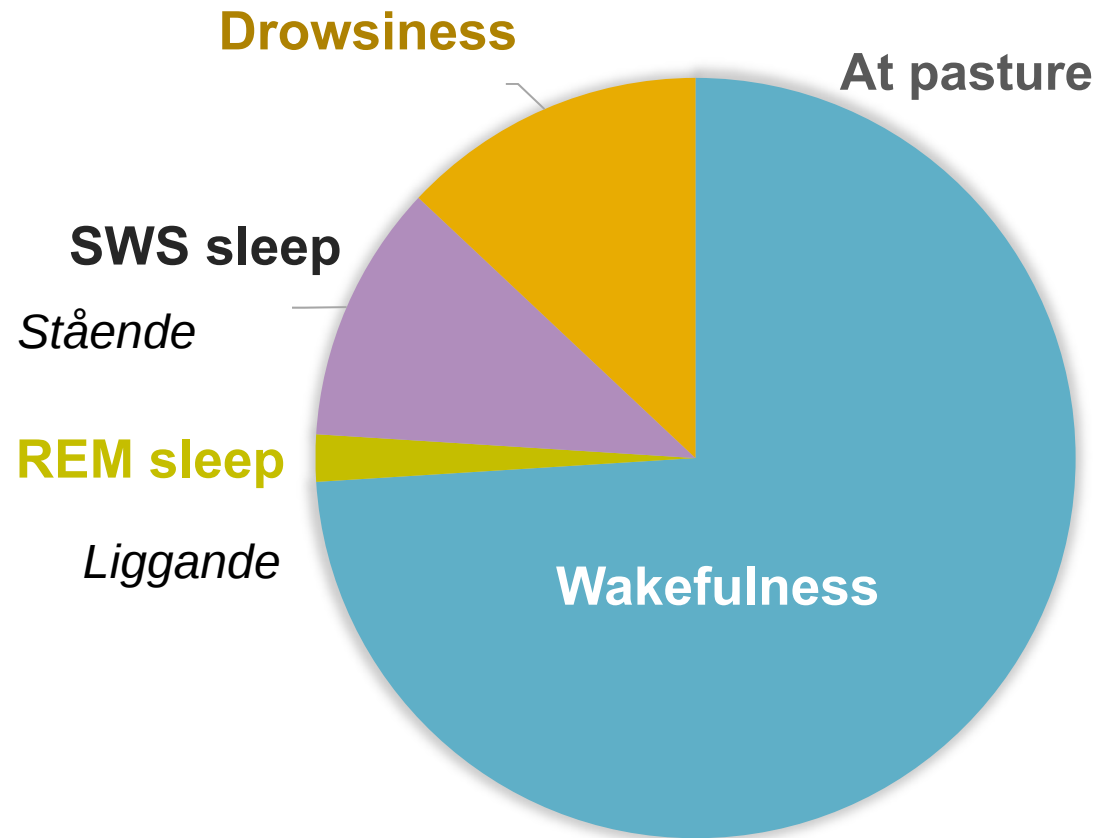
Fri tillgång till grovfoder

Frilevande Camargue hästar (Duncan 1980)

Hästar äter mer än halva dygnet!

Vilobeteende

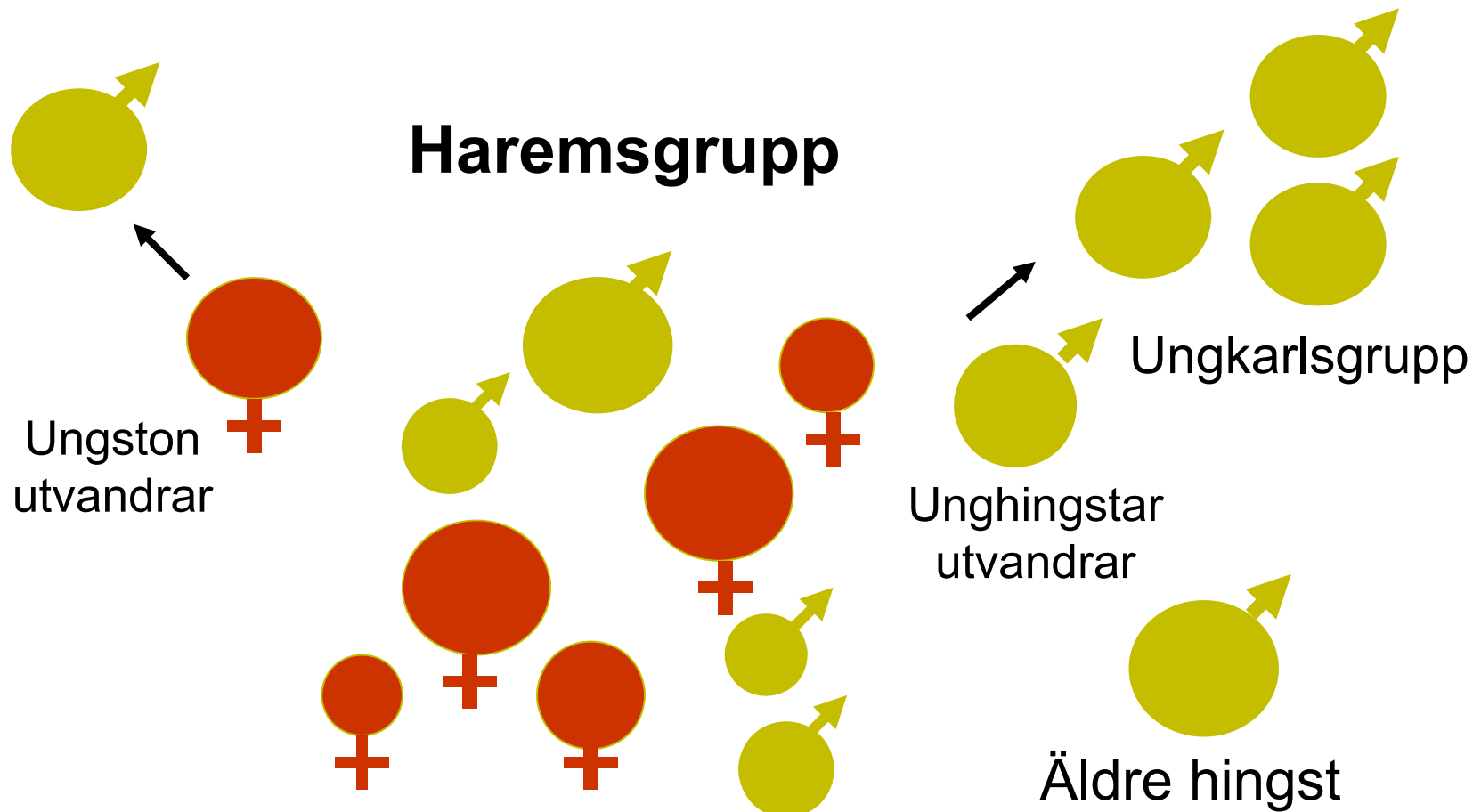
Bytesdjur ...

- Sover korta stunder
- Absolut behov av REM-sömn

Studerats av Anna Lundberg vid HMM

Social organisation

- Haremsgrupp: en (eller fler) vuxna hingstar, 2-4 vuxna ston och deras avkommer (<3 years)
- Ungston / unghingstar utvandrar vid 1-3 års ålder

Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna
råd om hästhållning;

DFS 2007:6
Saknr L 101
Utkom från trycket
den 29 juni 2007.

beslutade den 18 juni 2007.

Grupphållning?

Allmänna krav

1 §⁴ Hästars behov av social kontakt ska tillgodoses.

Allmänna råd till 2 kap. 1 §

Hästar bör hållas tillsammans med artfränder.

1 §⁷ Hästar ska normalt sett dagligen ges möjlighet att röra sig fritt i sina naturliga gångarter.

För föl och unghästar upp till 12 månaders ålder ska denna rastning ske tillsammans med minst en annan häst.

Fördelar ...

(Christensen et al., 2002; Rivera et al., 2002; Bachmann et al., 2003)

- Kontakt med artfränder
- Förbättrad häst-människa relation
(lugnare hästar)
- Utveckling av social kompetens
- Ökad rörelse
- Förebygga utveckling av oönskade beteenden (t.ex. stereotyper)

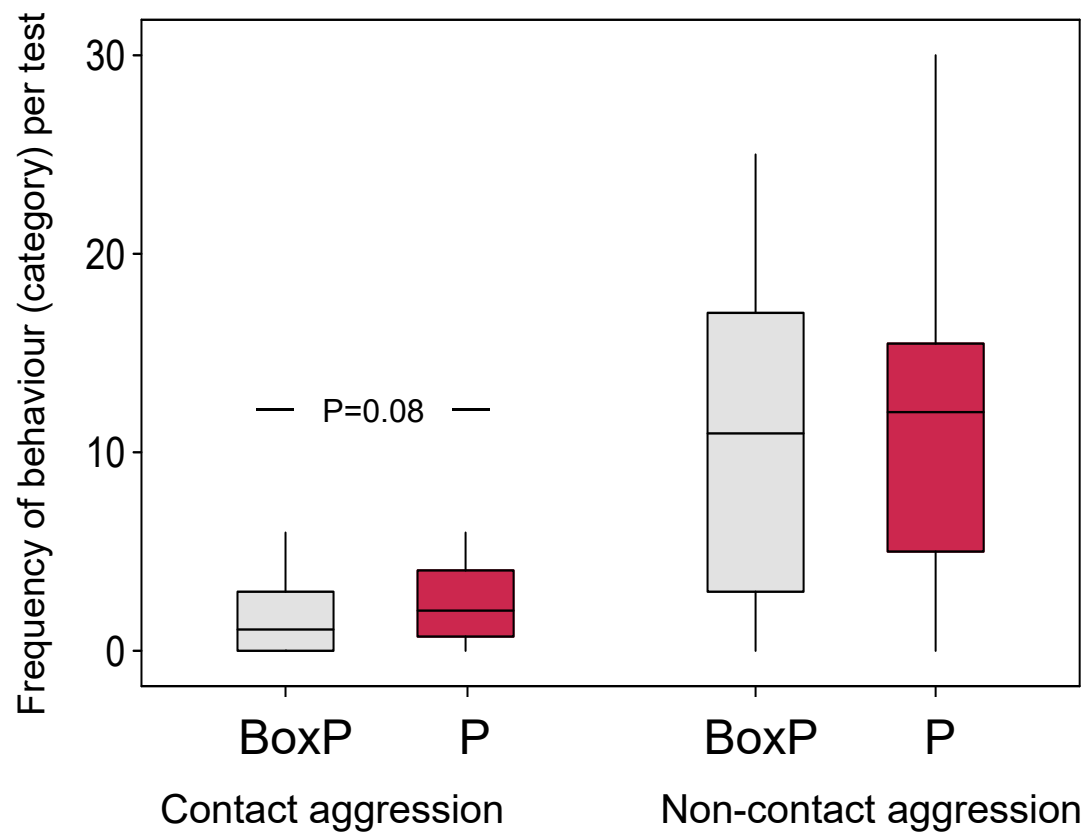

Grupphållning

- **Risker...**
- Hästar kan skada varandra
(introducering av nya
flockmedlemmar, under lek,
aggressiva interaktioner ...)
- Hästar behöver vänja sig / tränas för
att lämna flocken
- Skaderisk för människa (fånga in
hästen, utfodring ...)

Introduktion av nya hästar

För-erfarenhet (BoxP) eller inte (P)

- Aggression kan inte undvikas under första mötet
- Minskad aggression som innebär fysisk kontakt (BoxP)
- Färre bitande (BoxP)

Grupphållning på ridskolor

- Jenny Yngvesson pågående projekt där en doktorand undersöker hur det fungerar att hålla hästar i grupp på ridskolor

Uppfödning häst i
Tjeckien
Foto: Lena Lidfors

Häst-ryttare match

- Malin Axel-Nilsson avhandling om hur häst och ryttare fungerar ihop
- Undersökte hur väl ryttare kan läsa och förstå sin häst och förutse hur hästen reagerar
- Minskad skaderisk om häst och ryttare är bättre matchade

Svensk enkätundersökning 2014

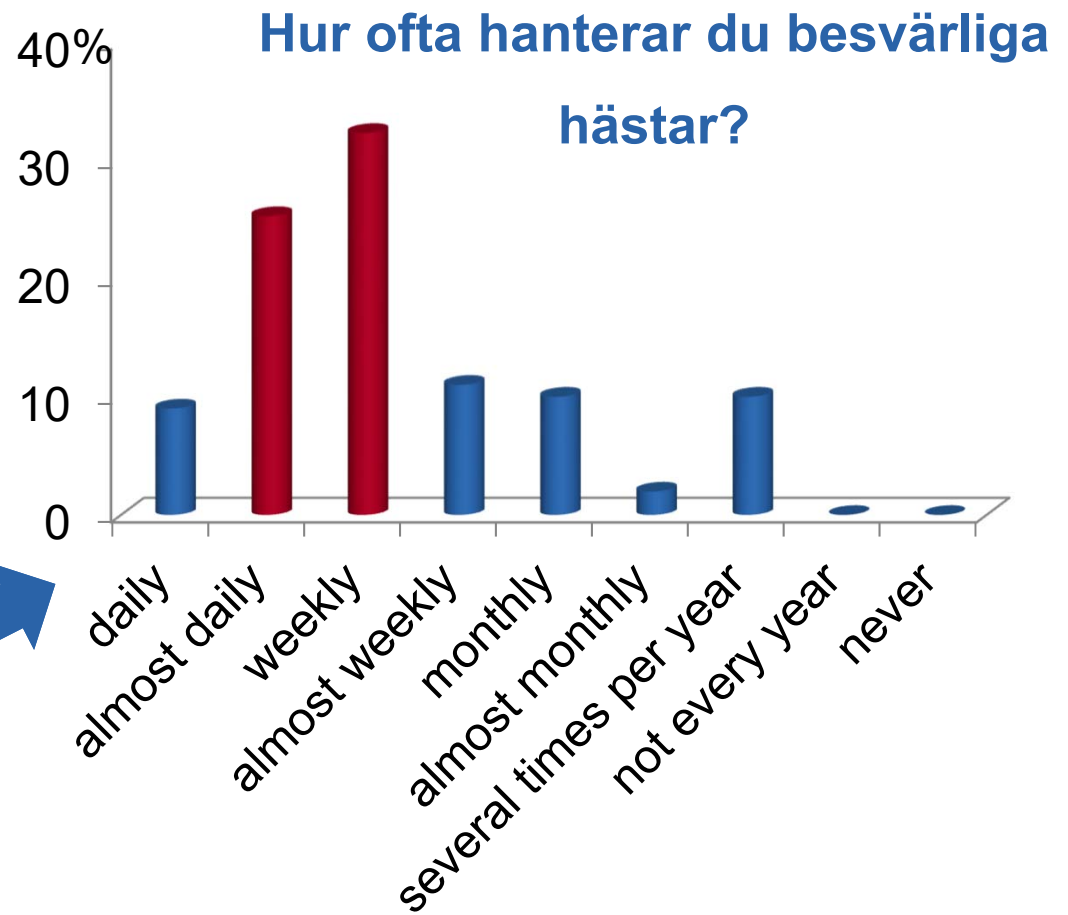
Risk för skador på veterinärer

375 svarade

242 analyserades

72% (174) veterinärer

57% (99) veterinärer
träffar hästar dagligen

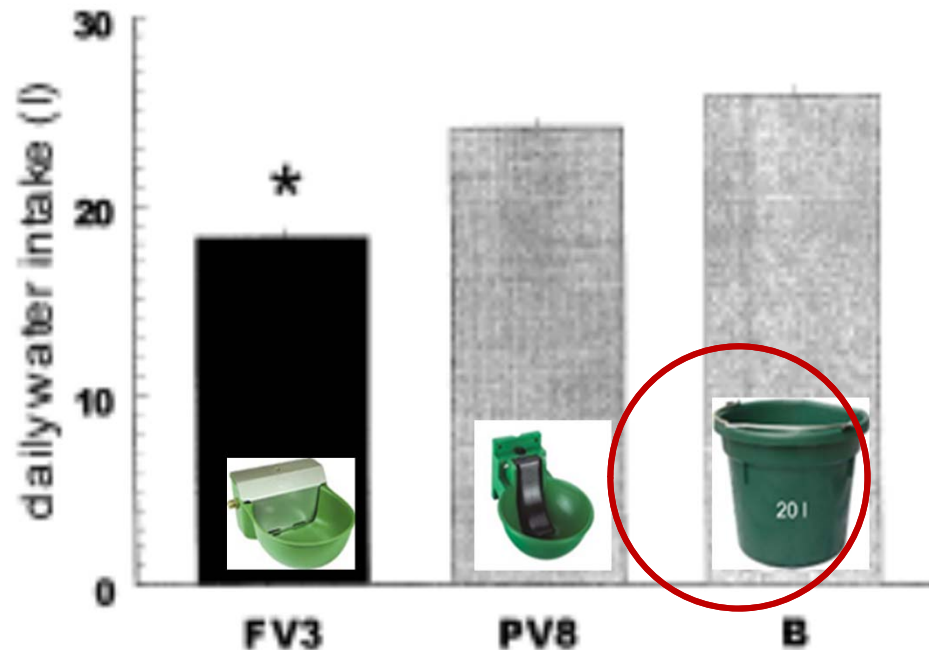

Välfärds kvalitet hos häst

- Sofie Viksten avhandling på Welfare Quality®
- Utarbetade ett bedömningsprotokoll för hästvälfärd (HWAP) och testade det
- Jämförde HWAP med offentliga protokoll (OP) som används vid offentlig svensk djurskyddskontroll
 - HWAP mer detaljerad
- Frågeformulär om svenska hästägares beslutsfattning kring hästvälfärd
 - Behov av systematisk välfärdsbedömning till hästägare
- Utvärdering av hur olika mängd feedback från HWAP påverkar ändringar i hästvälfärden

Dricksbeteende

Frilevande hästar: dricker sällan (avstånd till vattenhål) och dricker fort (predations risk) > bytesdjur!

Effekt av vattentilldelningsmetod och flödes hastighet på dricksbeteende och vätskebalans hos hästar

Nyman, S. et al., 2001, Physiology & Behavior, 73,1-8.

Stallmiljö:

- Dricker mer ur hink än ur kopp (kopp med flöde på 2-3 l/minut)
- Mest direkt efter utfodring
- Per omgång ca 11-52 s
- Ponny t.ex. 12 l/min, stor häst 18 l/min

Hästunderstödda insatser (HUT)

Hästens välfärd?

- Isabella Hägg kandidatex.jobbb (2018)
- Litteraturundersökning
- Forskare undersökt beteende, hjärtfrekvens & kortisol hos terapihästar
- Fann inga större negativa effekter på hästarna
- I en studie blev hästarna mer stressade av utåtagerande ungdomar

Riktlinjer HUT (Hägg, 2018)

- Använd hästar som har rätt egenskaper för sin uppgift
- Träna hästen både i fysiskt stärkande syfte och i berikande och mentalt förberedande syfte
- Använd utrustning som passar och underlättar för både häst och deltagare
- Begränsa sessionens varaktighet till högst en timme och ge hästen möjlighet till återhämtning mellan sessionerna
- Ha erfaren personal närvarande under hela sessionen
- Gör arbetet förutsägbart för hästen genom standardiserade program
- Sätt upp regler
- Matcha medvetet häst och deltagare
- Kombinera arbete, träning och vila på ett sätt som främjar hästens välmående
- Var uppmärksam på hästens signaler
- Våga sätta gränser och prioritera hästens välfärd

Frågor

Ridtur utanför Skara. *Foto: Vanja Sandgren*